

Forvaltningsrevisjon - Ernæring i omsorgstjenesten

Behandles i utvalg

Kontrollutvalget i Steinkjer kommune

Møtedato

16.11.2018

Saknr

37/18

Saksbehandler Liv Tronstad**Arkivkode** FE - 217, TI - &58**Arkivsaknr** 18/477 - 2

Kontrollutvalgssekretariatets innstilling

1. Kontrollutvalget slutter seg til forvaltningsrevisjon - Ernæring i omsorgstjenesten
2. Kontrollutvalget oversender saken til kommunestyret med følgende innstilling
  1. Kommunestyret tar rapporten til orientering
  2. Kommunestyret ber rådmannen gi kontrollutvalget en skriftlig tilbakemelding på revisor sine anbefalinger i kapittel 5 innen 30.6.2019.

Vedlegg

Forvaltningsrevisjon - Ernæring i omsorgstjenesten

Saksutredning

Plan for forvaltningsrevisjon 2016-2019 ble vedtatt av kommunestyret den 6. april 2016 – sak 16/13 med 6 prosjekter i uprioritert rekkefølge.

Forvaltningsrevisjonsprosjekt – Ernæring i omsorgssektoren ble bestilt og igangsatt av kontrollutvalget i møte 29. november 2017. Ferdig rapport ble levert 31. oktober 2018.

Følgende problemstilling var bestilt:

I hvilken grad er ernæringstilbudet i Steinkjer kommune i tråd med utvalgte krav og målsettinger på området?

Forvaltningsrevisjonsprosjektet omfatter brukere ved Steinkjer sykehjem (institusjon), Rønninggården og Fergeland bofellesskap (enhet Bo og habilitering), samt mottakere av middagsmat innen hjemmetjenesten (hjemmeboende). Det er også hentet inn informasjon fra sentralkjøkkenet.

Problemstilling er belyst på grunnlag av informasjon innhentet gjennom dokumentanalyse, spørreundersøkelse, observasjon og intervju.

Rapporten har vært på høring hos rådmannen. Etter høringen har revisor korrigert faktafeil, og justert en vurdering. Høringssvaret har ikke medført endringer i konklusjon og anbefalinger i rapporten.

Undersøkelsen viser:

I kapittel 2 om kommunens system for ernæring, finner revisor bl.a. at:

- kravet for skriftlig kvalitetssystem er ivaretatt,
- ernæring er en integrert del av behandlingstilbudet
- det er en tydelig ansvarsfordeling for å sikre kvalitet og kontinuitet innen ernæring
- det er utarbeidet rutiner for å vurdere ernæringsstatus hos alle brukere

Revisor er imidlertid usikker på om oppfølging av ernæringsstatus gjøres ofte nok.

Vurdering av ernæringsstatus legger grunnlaget for det videre arbeidet med ernæring.

- Det er utarbeidet ernæringsplan for personer i risiko
- Dersom det ikke er gjennomført en tilstrekkelig vurdering av ernæringsstatus for alle brukere, er det en risiko for at man ikke får gitt det tilbudet brukeren har behov for

I kapittel 3 om kvalitet for bruker, finner revisor bl.a. at:

- kostholdsråd følges
- menyer utarbeides halvårsvis, (kravet er minst tre uker)
- det utarbeides valgalternativer for noen middagsmåltider (burde vært for alle middagsmåltider)
- det kan tilstribes lengre holdbarhetstid på maten fra sentralkjøkkenet til hjemmeboende brukere (slik at brukere kan velge dag middagene skal spises)

Sentralkjøkkenet fremstår som:

- fleksibelt
- legger til rette for at brukerne skal ha valgfrihet

Revisor finner for institusjonsbeboerne at:

- brukere i alle enheter er tilstrekkelig opplyst om menyen og alternativene som finnes
- kommunen har sikret gode rutiner og arbeidsmetoder for å gi brukerne tilstrekkelig ernæring og et helsefremmende kosthold
- det likevel er en risiko for at det ikke bestilles den maten som er tilpasset den enkelte brukers behov
- det er lagt til rette for at den enkelte beboer får tilbud om tilstrekkelig ernæring ved riktig sammensatt kost tilpasset den enkelte

Noen tillitsvalgte har gitt uttrykk for at det ikke er nok ansatte på jobb til å gi bistand til alle som har behov for dette under måltid.

Revisor finner for hjemmeboende brukere og beboere i bofellesskap:

- brukerne bestemmer selv hva de ønsker å handle, med risiko for at de får et mindre helsefremmende kosthold enn beboere i institusjon
- ansatte kan påvirke brukernes valg kun gjennom veiledning, forebygging og mestring

Dialogbasert brukermedvirkning mellom bruker og ansatte preger hele omsorgstjenesten.

På bakgrunn av dette konkluderer revisor med at ernæringstilbudet i Steinkjer kommune i stor grad er i tråd med utvalgte krav og målsettinger på området.

Med utgangspunkt i funn har revisor utarbeidet følgende anbefalinger:

- Sikre at alle kjenner til hvilke valgmuligheter de har, både innen institusjon og åpen omsorg for alle måltider
- Sikre at brukere får tilstrekkelig tilpasset hjelp ved måltider
- Formalisere rutiner for tilbakemeldinger fra mottakere av mat fra sentralkjøkkenet, slik at dette også sikres for mottakere av mat utenfor institusjon.
- Sentralkjøkkenets kompetanse kan med fordel benyttes til å inspirere og gi tips om

tilberedning og presentasjon av mat. God presentasjon og håndtering av mat er vesentlig for opplevelsen av kvalitet på det som serveres.

Fremst i rapporten er det gitt et sammendrag.

Revisor vil presentere rapporten for kontrollutvalget i møte og vil samtidig kunne svare på spørsmål.

Kontrollutvalgssekretariatets vurdering

Forvaltningsrevisjon er et viktig virkemiddel for å føre kontroll med den kommunale forvaltning, og de resultater som oppnås. Forvaltningsrevisjon skal gi en uavhengig tilbakemelding til kommunestyret, om forvaltningens arbeid og hvordan vedtak blir fulgt opp.

Revisor har gjennom forvaltningsrevisjonsrapporten besvart kontrollutvalgets bestilling. I rapporten konkluderes det med at ernæringstilbudet i Steinkjer kommune i stor grad er i tråd med utvalgte krav og målsettinger på området. Revisor har likevel listet opp 4 punkter som de anbefaler kommunen å ta tak i.

Det vises til rapporten i sin helhet, og det anbefales at kontrollutvalget slutter seg til rapporten og oversender denne til videre behandling i kommunestyret.